

הגליון מוקדש לעילוי נשמת
אסתר בת נזנין
רחמים בן חוכי יוכבד
מאיר בן מזל
ת.נ.צ.ב.ה

נווה מיכאל

לעילוי נשמת מרת גילה בת רחל אסנת ז"ל (נפטרה בתשס"ג)

חג הפסח - החירות

חג הפסח - חג של התחדשות האביב

זהו חג שבו הכל פורח ומפיץ ריח של פירות הדר הממלאים את ליבנו בשמחה עצומה ומודים לה' על כל הטוב שעושה עמנו.

אנו קוראים בהגדה של פסח: "כִּנְגַד אֲרֻבָּעָה בְּנִימ דְּבִרְהַ תּוֹרָה: אֶחָד חֶכֶם, וְאֶחָד רֶשַׁע, וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשִׂאוֹל".

חכמינו הוסיפו זאת להגדה של פסח כדי להראות לנו כמה צריך להשקיע בחינוך הילדים כבר מקטנות. מחנכים את הילדים להאמין בבניית עם ישראל שהתחילה ביציאת מצרים, מעמד הר סיני ועד קבלת התורה. הכל תלוי באדם אם יהיה **חכם** בעולם הזה שלוקח את החיים ברצינות ונעשה מתוקן בהתנהגות ובמידות טובות, חסד ורחמים, שמירת תורה ומצוות. כך הוא הופך להיות צדיק שהקב"ה מתפאר בו ושמח בו.

ואם חס ושלום אדם הולך בדרך הרשע, הוא נעשה **רשע** ומכוער לפני השם כמו עֶשָׂו הרשע שבחר בדרך הרעה שנאמר "וְאֵת עֶשָׂו שְׂנֵאתִי" (מלאכי פרק א', פסוק ג') - שהיה מצער את הבריות.

אדם יכול להיות גם **תם ושאינו יודע לשאול** שהם עמי ארצות שנשארים בינוניים ולא אכפת להם גם להיות רשעים חס ושלום. זה קורה מכיוון שהם לא לומדים ולא מוכנים לשנות את חייהם. כל זה נובע רק מחוסר דעת, עצלות ומחשבה שהקב"ה רחמן והוא יוותר להם. אנשים אלה מפסידים הפסד עצום שלא עושים רצונו של מקום בשלמות. הם עושים מצוות רק כדי לצאת ידי חובה ולא מחפשים לעשות נחת לאבינו שבשמיים, אלא רודפים אחר תאוות העולם הזה ושם משקיעים את מלא הכוח והמרץ. יש להם קושי עצום בכל מה שקשור לדברים רוחניים כמו להתפלל, ללכת לשיעורי תורה וכד'. כל זה נובע מיצר הרע ותחבולותיו שהוא מומחה גדול לנפש האדם.

כאשר האדם בוער לעבודת ה' יתברך שרודף אחר התורה והמצוות בכל הכוח, היצר הרע לא יכול לגעת באדם זה - כמו שגילו חז"ל שיצר הרע לא יודע מחשבות בני אדם ולכן אפשר לרמות אותו, כמו דוד המלך.

מסופר על דוד המלך שהיה חפץ לצאת לבית המדרש ויצר הרע היה תמיד מפריע לו והציב בפניו מכשולים רבים כדי שלא יילך לבית המדרש. יצר הרע ידע טוב מאוד "פי טוב יום בְּחֻצְרֵיךָ מֵאֵלֶיךָ בְּחֻרְתֵי" (תהילים פרק פ"ד, פסוק י"א) - לימוד תורה שווה יותר מ-1,000 עולות וזבחים שהקריב בנו שלמה המלך. לכן דוד למד איך "לסדר" את יצר הרע, שהיה אומר לאשתו שהוא יוצא לטייל אבל כוונתו היתה ללכת לבית המדרש. דוד המלך היה רץ בכל כוחו עד שראה אותו אחיתופל (אחיתופל הגלני, היה יועצו של דוד המלך ולאחר מכן יועצו של בנו אבשלום) ואמר לו "בְּבֵית אֱלֹהִים נִהְלַךְ בְּרָגֶשׁ" (תהילים פרק נ"ה, פסוק ט"ו) - בתוך בית המדרש ובית הכנסת אסור לרוץ. עד הפתח מצווה לרוץ אבל בתוך היכל הקודש, נהלך ברגש, באימה וביראה מעוצמת השכינה השורה במקום.

הפסח הוא הראשון מבין שלושת החגים שנקראים בתורה "שלוש רגלים" (והם: פסח, שבועות וסוכות) הוא הראשון כי חוגגים אותו בחודש ניסן, שהוא, על-פי הלוח הקדום שבתורה, "רִאשׁוֹן הוּא לְכֶם, לְחֻדְשֵׁי הַשָּׁנָה" (שמות פרק י"ב, פסוק ב'). כל בניית עם ישראל כאומה וכעם הנבחר של ה' התחיל ביציאת מצרים. אנו מזכירים את יציאת מצרים כמעט בכל מצווה: תפילין, מזוזה, ציצית, שבת חגים, חסד וכד'. סיפור יציאת מצרים עיצב את תולדות עם ישראל, בהלכה, בתרבות ובהשקפה היהודית.

"אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (שמות פרק כ', פסוק ב') - כך מתחיל עשרת הדברות. כל המאמין ביציאת מצרים, מאמין שנעשינו לעם - נעשינו בנים לה' כמו שאמר הקב"ה למשה רבינו "וְאֶמְרָתְךָ אֶל פְּרָעָה כֹּה אָמַר ה' בְּנִי בְּכַרִּי וְשִׂרְאֵל" (שמות פרק ד', פסוק כ"ב).

זה מרגש להבין שהקב"ה כל כך אוהב אותנו ושומר עלינו. אנו נמצאים בגלות ארוכה מאוד והכל נראה מטושטש ולא בבירור. רשעים בעלי ממון והשפעה רבה, שולטים בעולם, עושים ככל העולה על רוחם ומצליחים ברשע.

וכביכול הצדיקים מושפלים, נרמסים ומבוזים. אך כל זה עומד להסתיים בקרוב בגאולה השלימה..
בְּנִיטָן נִגְאָלוּ וּבְנִיטָן עֲתִידִין לִיגְאָל.

חג חירות שמח
הרב סימן טוב אלי

פינת ההלכה

הלכות חג הפסח:

- 1) בתפילת ערבית של ערב החג (ליל הסדר), מתפללים תפילה לשלוש רגלים. בסוף התפילה מברכים על ההלל וקוראים הלל שלם. גם נשים חייבות.
- 2) שותים 4 כוסות יין (אדום) בהסבה על צד שמאל.
- 3) אוכלים 2 כ'זיתות' מצה (שיעור של 1 כ"ביצה" הוא כ-50 סמ"ק) בהסבה על צד שמאל.
- 4) מרור לא אוכלים בהסבה.
- 5) כל האיסורים שחלים ביום שבת, חלים גם ביום טוב.
- 6) ביום טוב מותר להעביר מאש לאש כדי לבשל (לצורך אוכל נפש ולאותו היום בלבד).
- 7) בליל הסדר צריכים להיות שמחים ומאושרים ולעשות הכל בשמחה.
- 8) מצווה רבה לספר בשבחים של עם ישראל ולספר בניסים ונפלאות שעשה הקב"ה עמנו ביציאת מצרים. וְכָל הַמִּרְבֵּה לְסַפֵּר בִּיציאת מצרים הָרִי זֶה מִשְׁבָּח. במוצאי יו"ט פסח, לאחר תפילת ערבית סופרים ספירת העומר - זכר לספירה שספרו בזמן שהיו מקריבים קרבן העומר במקדש.
- 10) איסור אכילת "חדש" - ע"פ התורה (ויקרא פרק כ"ג, פסוק י"ד) כל התבואה כמו חיטה, שעורה, שיפון, שיבולת שועל, כוסמין - אסורה באכילה עד לאחר ט"ז בניסן.
- 11) "הקבלת פני רבו ברגל" - מצווה על כל אדם לעלות ולבקר את הרב שלו בשבתות, בחגים ובימים טובים.
- 12) בחול המועד צריכים להימנע מלעבוד. צריכים להקדיש את כל הימים באכילה ושתייה (במיוחד בשר ויין), לימוד תורה, שירות ותשבחות לבורא עולם.
- 13) אין אבלות בחול המועד. שאלה ימים גבוהים לעם ישראל.
- 14) כל מי שחייב לעבוד או להסתפר בחול המועד חייב שאלת רב אם מותר לו לעבוד על דברי חכמים.
- 15) הגמרא במסכת סוכה דף כ"ז אומרת בשם רבי אליעזר "משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל" (בחג) אלא נשארים בבית בשמחת החג ועוסקים בהכנסת אורחים.

ניתן לפנות לרב בטלפון/SMS
052-7453745

סיפור לחג

מעשה שהיה בערב פסח, עת ישבו רבי חייא הגדול ורבי שמעון בן חלפתא ועסקו בתורה. שוק העיר טבריה המה אדם; לקראת החג מוכרים וקונים כל מה שהעין רואה וחושקת בו. ואולם בבית משפחת חלפתא הצניעות שולטת בכול. ביתם דל, אשתו של רבי חלפתא יושבת ומקלפת תפוחי אדמה, ורק אותם יאכלו לארוחת החג. בעלה אינו בשוק, כל עסקו וחשקו בתורה.

לרגע עצרו רבי חייא ורבי שמעון מלימוד התורה, ובן רגע נמלא חלל בית המדרש בצלילי השוק. שואל רבי שמעון את רבי חייא: "מה קול הרעש הזה?" עונה רבי חייא בחיוך רחב: "מה זאת אומרת? ערב חג היום, צריך להספיק לקנות מהר והמון." "לקנות מהר והמון? ומאין יש לאנשים ממון?" רבי חייא מתייך ומסביר: "מי שיש לו מעות לוקח עימו לשוק וקונה, ומי שאין לו - הולך לאדונו ולוזה." רבי שמעון מבין, וחיוכו של רבי חייא דבק גם בו, "אם כך, אין בעיה, גם לי יש אדון, אלך ואבקש ממנו את הממון." רבי חייא אינו מאמין, הרי ידוע שחברו, בן חלפתא, רק לומד ועוסק בתורה מבוקר עד לילה. ממי יבקש כסף? ממי ילווה? "אוי שמעון, שמעון, מה יהיה?" אכל רבי שמעון אינו שומע, בכל כוחו הוא רץ למערה של טבריה.

אין יודע מה נאמר שם, מה נדרש ומה נשאל, אולם אחרי זמן קצר בצבצה יד מן השמים והושיטה לתוך ידו של רבי שמעון מתנה - מרגלית, אבן יקרה. מיהר רבי שמעון לבית רבי יהודה הנשיא. רבי יהודה הנשיא נתן מבט אחד ומיד ידע, זאת מרגלית מיוחדת במינה. "קח לך בינתיים שלושה דינרים," אמר רבי יהודה הנשיא, "אלה יספיקו לך לצורכי כל ימי הפסח הקרבים ובאים, ולאחר החג נבדוק בדיוק מה ערכה של האבן הטובה." רבי שמעון לא האמין, מעולם לא היו בכיסו שלושה מטבעות! הוא עט על השוק כמוצא שלל רב, וקנה מפל הפא ליד - דגים, תרנגולות, מיני אגוזים ועוד ועוד. כשהגיע לביתו עמוס כל טוב, נקש על הדלת נקישות עליוות. פתחה לו אשתו ועיניה המומות: "שמעון היקר, שאלה, מה קרה, התחלת לגנוב?" רבי שמעון חייך, "חלילה, אשתי, מה פתאום? רק ביקשתי מהאדון שלי, מאלוהים, ממון." רצה רבי שמעון להיכנס לביתו, להניח את השקים ולטעום דבר-מה, אך אשתו חסמה את דרכו בגופה: "אם לא תסביר לי בדיוק מאין הממון, אני לא מכניסה הביתה אפילו מלפפון." סיפר לה רבי שמעון את כל המעשה, והיא אמרה לו: "בעלי היקר, אין לי צורך בכל הקניות, אין לי צורך במיני אבנים טובות ומרגליות. את העושר נרוויח בעולם הבא, ולא תהיה חסרה בו אף לא מרגלית אחת קטנה. לך והחזר את המצרכים והדינרים לבעליהם, ואת המרגלית לבעליה."

מה הוא עשה באבן הטובה? רבי שמעון הצטער לרגע. הוא נתן מבט בשקים עמוסי הקניות, אך מיד הריח ריח מוכר. "אשתי היקרה, האם אני מריח את המאכל האהוב עליי, מרק תפוחי אדמה?" חייכה אשתו והנהנה, ואז - סגרה את הדלת והמתניה. רבי שמעון החזיר הכול, וכשבדדו המרגלית חזר למערה. עמד שם רגע קט, נתן מבט אחרון באבן הטובה, וכשפשט את ידו והאבן במרפזה - ירד מלאך מן השמים, הביט בפני רבי שמעון המתייכות ונטלה. אמרו רבותינו: "הנס האחרון קשה ומסובך מן הראשון, שדרכם של עליונים ליתן ואין דרכם ליטול." ובערב, בליל הסדר, ישבו בני משפחת חלפתא לשולחן, עסקו בדברי תורה, סיפרו סיפורי מעשיות, אכלו מצות כמצוות היום, וכשטעם רבי שמעון מן המרק חייך לאשתו והודה לאדונו שבמרום.

בדיחת השבוע

כורדי אחד קבצן נסחב בערב פסח עם כל החבילות מהקמחא דפיסחא: שמן, יין, מצות ביצים וכו' מזיע נוטף מים כולו. הוא פוגש קבצן אחר ואומר לו: "תקשיב טוב אם אני זוכה בלוטו שנה הבאה אני לוקח שני חברה צעירים שישחבו לי את הכל". ח.ח.ח.ח. 😊😊😊

